

## Propuneri AmCham România – Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

LINIE DE REFORMĂ	PROIECT / INTERVENȚIE	IMPACT	RECOMANDĂRI DE ȚARĂ
<b>PILON – TRANSFORMAREA DIGITALĂ</b>			
<b>Arhitectura datelor guvernamentale</b>	<i>Implementarea cărții electronice de identitate cu certificate calificate asociate de la emitere.</i>	<p>O varietate de țări aflate într-un stadiu avansat în ceea ce privește digitalizarea demonstrează la momentul prezent că, suplimentar beneficiilor oferite de securitatea sporită asociată cărților de identitate digitale atât pentru stat cât și pentru cetățeni, acestea pot oferi servicii și beneficii reale companiilor și societății. Spre exemplu, în 2016 fostul Președinte al Estoniei a explicat că, luând în considerare timpul ca fiind o comoditate, utilizarea semnăturilor electronice la nivel <b>național a salvat echivalentul unei săptămâni de muncă</b> per entitate prezentă în câmpul muncii. La nivelul Estoniei, acest lucru a însemnat <b>optimizarea costurilor cu 2% din PIB pe an</b>. Mai mult, într-un raport lansat în aprilie 2019, compania de consultanță McKinsey &amp; Co. a concluzionat că <b>țările care optează pentru cartea electronică de identitate pot crea o valoare economică de la 3% până la 6% din PIB până în 2030</b>. Este de menționat faptul că variația reiese din decizia companiei de a face diferența între cartea electronică de identitate de bază și cea complexă, ergo însoțită de certificat calificat și alte aplicații aferente eGuvernării. Implementarea EIDS cu certificat calificat asociat încă de la emitere</p>	<p><i>În pofida progreselor înregistrate, există o marjă considerabilă de îmbunătățire a serviciilor publice digitale. În ansamblu, România se află încă pe ultimele locuri în domeniul guvernării electronice. S-au obținut punctaje scăzute în ceea ce privește formularele precompletate și serviciile realizate integral online, ceea ce ar putea indica o problemă sistemică în materie de calitate și capacitate de utilizare a serviciilor oferite. Noul Centru pentru Informații Financiare permite interacțiunea electronică cu contribuabilii, prin intermediul ghișeului unic – guvernul poate să comunice cu contribuabilii prin mijloace electronice, iar declarațiile fiscale pot fi depuse online. Prin intermediul ghișeului unic, mai multe autorități centrale și locale pun la dispoziție proceduri simplificate. Documentația este disponibilă</i></p>

		poate propulsa România la cifrele sus-menționate.	<i>online, dar nu toate procedurile pot fi efectuate online. Ministerul Sănătății și-a simplificat procedurile, astfel încât aprobarea și rectificarea prețurilor medicamentelor să poată să se realizeze pe cale electronică, iar comunicarea către operatori să poată avea loc online. Cu toate acestea, proiectele precum registrul de boli nu au avansat.</i>
<b>Arhitectura datelor guvernamentale</b>	<i>Construirea unor centre de date cloud to edge interconectate, eficiente și securizate precum și a nodurilor aferente acestora, atât pentru mediul privat cât și cel public.</i>	Edge Computing devine treptat alegerea preferată pentru arhitectura sistemelor IoT la scară largă atât în mediul industrial, cât și în cel al consumatorilor, inclusiv rețele inteligente, producție inteligentă, transport inteligent, orașe inteligente, asistență medicală și multe altele. În general, implementarea adecvată a nodurilor de margine poate oferi mai multe beneficii, inclusiv <b>reducerea latenței pentru aplicațiile în timp real, utilizarea mai eficientă a lățimii de bandă și a resurselor de stocare, scalabilitatea sporită, costurile reduse ale energiei, performanța îmbunătățită a mediului și protecția datelor.</b>	<i>2020 – este necesar să se modernizeze și să se asigure interoperabilitatea tuturor serviciilor publice digitale care generează schimburi de informații, inclusiv în domeniul social, al educației și al sănătății.</i>
<b>Arhitectura datelor guvernamentale</b>	<i>Registrul național online cu sursele sigure gestionate de organisme publice din România - ADR.</i>	Conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei, sursa sigură înseamnă „orice sursă, indiferent de formă, în privința căreia se poate avea încredere că furnizează date, informații și/sau dovezi exacte care pot fi utilizate pentru dovedirea identității”. Un astfel de Registru, parte componentă a infrastructurii de servicii digitale, ar asigura un punct unic de acces pentru furnizorii de servicii online pentru verificare online a datelor de identificare ale clienților/partenerilor, precum și ale altor	<i>Să direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, <u>infrastructura de servicii digitale</u></i>

		atribute (calități profesionale, calitate de student/elev etc.), necesare în procesul de cunoaștere al clientului și care să poată fi făcut online.	
<b>Comunicații de date</b>	<i>Sistem centralizat de comunicații digitale pentru unitățile mobile ale Ministerului Afacerilor Interne (sistem securizat de comunicații WiFi pentru fiecare autospecială de intervenții, sistem personal securizat de audio-video conferință pentru fiecare agent mobil, sisteme de înregistrare video cu centralizarea automata a datelor).</i>	Reducerea timpului de decizie în caz de incident, ca urmare a accesului la probe și comunicații audio-video în timp real.	<i>Interoperabilitatea tuturor serviciilor publice digitale care generează schimburi de informații.</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Digitalizarea activităților specifice Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a unităților subordonate pentru a asigura implementarea cu celeritate a măsurilor de protecție socială și a crește gradul de accesibilitate al populației la serviciile esențiale.</i>	<p>Digitalizarea și automatizarea serviciilor publice din domeniul muncii și protecției sociale contribuie la:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- interacțiuni rapide, sigure și mai facile cu angajatorii și alți beneficiari ai serviciilor publice</li> <li>- creșterea calității serviciilor publice</li> <li>- creșterea experienței beneficiarilor cu serviciile publice și instituțiile responsabile</li> <li>- creșterea capacității de reziliență a României.</li> </ul> <p>Digitalizarea activităților curente din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, precum și a unităților subordonate vor asigura:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- reducerea birocrăției</li> <li>- eficientizarea fluxurilor interne</li> <li>- creșterea experienței angajaților la locul de muncă</li> <li>- degrevarea angajaților de activități repetitive și de volume mari, pentru a putea să dedice mai mult timp beneficiarilor serviciilor publice</li> <li>- ale acestora astfel încât să se îmbunătățească calitatea serviciilor publice asigurate populației.</li> </ul>	<p><i>2020 - este necesar să se modernizeze și să se asigure interoperabilitatea tuturor serviciilor publice digitale care generează schimburi de informații, inclusiv în domeniul social, al educației și al sănătății.</i></p> <p><i>2020 CSR 2 - Să ofere soluții adecvate de substituție a veniturilor și să extindă măsurile de protecție socială și accesul la serviciile esențiale pentru toți (...)</i></p> <p><i>2020 CSR 3 - Să asigure sprijin sub formă de lichidități pentru economie, de care să beneficieze întreprinderile și gospodăriile, în special întreprinderile mici și mijlocii și lucrătorii independenți (...)</i></p> <p><i>2020 CSR 4 - Să îmbunătățească eficacitatea și calitatea administrației publice, precum și previzibilitatea procesului decizional, inclusiv printr-o implicare adecvată a partenerilor sociali.</i></p>

			<p>2019 CSR 3 – (...) Să sporească acoperirea și calitatea serviciilor sociale și să finalizeze reforma venitului minim de incluziune. Să îmbunătățească funcționarea dialogului social (...).</p>
<p><b>Servicii publice digitale</b></p>	<p><i>Digitalizarea activităților specifice Ministerului Finanțelor și a unităților subordonate pentru a asigura reforma și sustenabilitatea finanțelor publice.</i></p>	<p>Digitalizarea și automatizarea activităților specifice Ministerului Finanțelor și a unităților subordonate contribuie la:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- consolidarea conformității fiscale și reducerea erorilor umane</li> <li>- eficientizarea procesului de colectare a taxelor și impozitelor, precum și creșterea gradului de colectare al acestora</li> <li>- eficientizarea procesului de administrare a creanțelor bugetare</li> <li>- creșterea gradului de interoperabilitate cu sistemele informatice dezvoltate de către alte instituții</li> <li>- reducerea birocrăției și eficientizarea fluxurilor interne</li> <li>- creșterea capacității de prelucrare, stocare și de transmisie a datelor</li> <li>- creșterea experienței angajaților la locul de muncă; degrevarea angajaților de activități repetitive și de volume mari, pentru a putea să dedice mai mult timp beneficiarilor serviciilor publice</li> <li>- interacțiuni rapide, sigure și mai facile cu contribuabilii</li> <li>- creșterea calității serviciilor publice</li> <li>- creșterea experienței beneficiarilor cu serviciile publice și instituțiile responsabile</li> </ul>	<p>2020 CSR - Sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice ale României era deja în pericol înainte de izbucnirea epidemiei de COVID-19 ca urmare a deficitelor bugetare ridicate și a creșterii semnificative preconizate a costurilor legate de îmbătrânirea populației, în special a pensiilor (...) Riscurile legate de sustenabilitatea finanțelor publice sunt amplificate de impactul pandemiei de COVID-19 asupra activității economice și de efortul fiscal-bugetar necesar pentru amortizarea impactului (...)</p> <p>2020 CSR 4 - Să îmbunătățească eficacitatea și calitatea administrației publice, precum și previzibilitatea procesului decizional, inclusiv printr-o implicare adecvată a partenerilor sociali</p> <p>2020 Raportul de Țară - În pofida progreselor înregistrate, există o marjă considerabilă de îmbunătățire a serviciilor publice digitale. În ansamblu, România se află încă pe ultimele locuri în domeniul guvernării electronice. S-au obținut punctaje scăzute în ceea ce privește</p>

		<p>- creșterea capacității de reziliență a României.</p>	<p><i>formularele precompletate și serviciile realizate integral online, ceea ce ar putea indica o problemă sistemică în materie de calitate și capacitate de utilizare a serviciilor oferite (Comisia Europeană, 2019).</i></p> <p><i>DESI 2020, Romania - Principalele bariere în calea realizării serviciilor publice digitale în România sunt: (i) lipsa de coordonare dintre instituțiile publice în ceea ce privește instituirea unor astfel de servicii; (ii) migrarea specialiștilor în TI din sectorul public înspre sectorul privat sau în alte țări; și (iii) lipsa generală de competențe digitale.</i></p>
<p><b>Servicii publice digitale</b></p>	<p><i>Digitalizarea sistemului de sănătate publică pentru a crește capacitatea de gestionare a pandemiei COVID-19, care să permită, printre altele, procesarea automată a volumelor mari de date medicale, prelucrarea informațiilor din chestionare precompletate și a fișelor de pacienți, triajul digital al pacienților, monitorizarea stării de sănătate a pacienților și a foștilor pacienți infectați și tratați de COVID-19.</i></p>	<p>Ameliorarea presiunii fără precedent exercitată de către criza cauzată de pandemia de COVID-19 asupra sistemului de sănătate publică, care a adâncit problemele structurale deja existente</p> <p>Investirea într-o infrastructură digitală adecvată, unei arhitecturi a datelor care să permită interoperabilitatea sistemelor informatice, simplificarea și digitalizarea procesului de introducere a datelor, procesarea automată a volumelor mari de solicitări și de date, precum și eliminarea poverii birocratice asupra medicilor și spitalelor va contribui atât la eficientizarea costurilor, cât și la creșterea substanțială a rezilienței și a accesului la serviciile de sănătate.</p>	<p><i>2020 CSR1 - Să aplice politici fiscal-bugetare conforme cu recomandarea Consiliului din 3 aprilie 2020 și să ia totodată toate măsurile necesare pentru a combate în mod eficace pandemia, a susține economia și a sprijini redresarea viitoare. Să evite adoptarea unor măsuri permanente care ar pune în pericol sustenabilitatea finanțelor publice. Să consolideze reziliența sistemului de sănătate, inclusiv în ceea ce privește personalul medical și produsele medicale, și să îmbunătățească accesul la serviciile de sănătate.</i></p> <p><i>2019 CSR 3 – (...) Să îmbunătățească accesul la asistență medicală și eficiența sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor,</i></p>

			<i>inclusiv prin favorizarea tratamentului ambulatoriu.</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Transpunerea documentelor de identitate pe platforme mobile și dezvoltarea de servicii bazate pe Mobile Digital Identity.</i>	<p>Multe țări analizează acum posibilitatea migrării documentelor de identitate pe o platformă mobilă. Există discuții și planuri cu privire la modul în care aceste documente de identitate mobile vor fi incluse în legislația UE și recunoașterea reciprocă a acestor identități mobile.</p> <p>Pe plan internațional există numeroase proiecte pilot și chiar implementări de documente de identitate mobile, în special în domeniul permiselor de conducere. Este clar că este doar o chestiune de timp până când diverse documente care dovedesc identitatea și fluxurile de lucru asociate vor migra din lumea fizică (carduri sau hârtie) în lumea non-fizică, iar instrumentele preferate pentru a le accesa și manipula vor fi dispozitivele mobile.</p>	<p><i>2020 &amp; 2019 – digitalizarea este un factor esențial pentru îmbunătățirea inovării și a competitivității țării</i></p> <p><i>2020 – România trebuie să (...) direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția ecologică și digitală, în special către (...) infrastructura de servicii digitale</i></p> <p><i>2020 - este necesar să se modernizeze și să se asigure interoperabilitatea tuturor serviciilor publice digitale care generează schimburi de informații</i></p>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Sistem centralizat pentru învățământ online (cu dashboard de control în timp real și prezentare a datelor referitoare la lecții online) și realizarea unui mediu de învățare hibridă și securizată.</i>	<p>Standardizarea procesului de învățământ online, ușurarea procesului de adopție de către cadrele didactice a soluției pentru învățământ online, monitorizarea centralizată și controlul învățământului online la nivel de minister și la nivel de inspectorat.</p> <p>Crearea spațiilor de învățare hibridă care combină în mod natural predarea în clasa virtuală cu predarea fizică (în persoană) în sălile de curs din campus. Posibilitatea (cadre didactice și studenți) de a preda/participa la actul de predare de oriunde (în caz de necesitate).</p>	<i>Trecerea la învățământul la distanță Creșterea competențelor digitale</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Soluție Centru de date la nivelul Ministerului Sănătății – Sistem informatic centralizat (interconectarea spitalelor la nivel de sisteme informatice integrate, centralizare la nivel național a bazelor de date medicale despre</i>	Îmbunătățirea comunicării între medici cu scopul de a îmbunătăți calitatea actului medical pentru pacienți, optimizarea costurilor de achiziție prin standardizare,	<i>Servicii e-sănătate la nivel european</i>

	<i>pacient/medicamente, precum și a interfeței de acces la ele).</i>	asigurarea resurselor IT necesare spitalelor de mai mici dimensiuni).	
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Infrastructură IT pentru optimizarea și automatizarea proceselor actului medical</i>	Creșterea calității actului medical prin: 1. Experiența pacientului (istoric medical electronic, monitorizarea semnelor vitale în timp real, interconectarea aparatelor medicale) 2. Eficiența operațională (sistem informatic integrat, automatizarea și eficientizarea fluxurilor medicale, mobilitatea cadrelor medicale, monitorizare echipamente medicale, colaborarea proceselor medicale) 3. Platforma colaborare multidisciplinară [servicii medicale asistate la distanță pentru îmbunătățirea calității actului medical - videoconferință second opinion (telemedicină), consult video de specialitate preambulator, monitorizare în timp real a pacientului].	<i>Infrastructură de servicii digitale</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Telemedicină</i>	Implementarea la scală largă a soluțiilor de telemedicină va îmbunătăți accesul la servicii medicale a mai mult de 20% din populația României. Va asigura accesul în siguranță la servicii medicale a populației din zone izolate inclusiv în situații de criză (de ex., criză sanitară).	<i>Inițiativa răspunde recomandărilor: Să îmbunătățească accesul la asistență medicală și eficiența sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor, inclusiv prin favorizarea tratamentului ambulatoriu. Să îmbunătățească accesul la asistență medicală și eficiența sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor, inclusiv prin favorizarea tratamentului ambulatoriu.</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Soluții digitale pentru domeniul medical</i>	Centralizarea istoricului medical al pacienților și accesarea facilă de către specialiști a acestuia permite furnizarea de servicii medicale mai bune și scăderea costurilor aferente serviciilor medicale prin medicină preventivă.	<i>Inițiativa răspunde recomandărilor: Să îmbunătățească accesul la asistență medicală și eficiența sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor, inclusiv prin favorizarea tratamentului ambulatoriu.</i>

		Folosirea soluțiilor digitale permite monitorizarea echipamentelor, distribuire eficientă a acestora, distribuirea investițiilor pentru ca un număr cât mai mare de pacienți să beneficieze de echipamente performante pentru diagnostic și tratament.	<i>Să îmbunătățească accesul la asistență medicală și eficiența sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor, inclusiv prin favorizarea tratamentului ambulatoriu.</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Soluții de conectivitate pentru e-educație</i>	Tehnologia oferă diferite oportunități care sporesc calitatea și atractivitatea învățării prin gamificare, disponibilitatea informațiilor, experiență educațională personalizată și resurse actualizate de dezvoltare a abilităților. Accesul la Internet oferă studenților acces la o gamă largă de resurse pentru a efectua cercetări în diferite moduri și dezvoltă medii școlare inteligente.	<i>Să amelioreze calitatea și caracterul incluziv al educației, în special pentru romii și alte grupuri defavorizate. Să asigure îmbunătățirea competențelor, inclusiv a competențelor digitale, în special prin sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și formării profesionale și a învățământului superior. Nu există o evaluare a nevoilor de competențe și nu se realizează previziuni privind necesarul pentru adaptarea la cerințele pieței.</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Platforme de e-learning care să permită inclusiv accesul on demand la diferite cursuri.</i>	Platformele de învățare electronică permit o abordare unitară la nivel național în ceea ce privește educația, creând săli de clasă virtuale cu un depozit centralizat de date disponibil. Conținutul de instruire utilizat în platformele de e-learning poate fi modificat și actualizat facil, fără a suporta costuri de imprimare, doar cu câteva clicuri. Datorită disponibilității informațiilor și integrării bazelor de date, procesul de învățare devine o experiență de dezvoltare personalizată.	<i>Să amelioreze calitatea și caracterul incluziv al educației, în special pentru romii și alte grupuri defavorizate. Să asigure îmbunătățirea competențelor, inclusiv a competențelor digitale, în special prin sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și formării profesionale și a învățământului superior. Nu există o evaluare a nevoilor de competențe și nu se realizează previziuni privind necesarul pentru adaptarea la cerințele pieței.</i>
<b>Servicii publice digitale</b>	<i>Portal Casa Națională de Pensii Publice (CNPP).</i>	Populația beneficiară de indemnizații prin intermediul caselor de pensii are nevoie de un sistem digital, funcțional, care să le deservească nevoile în mod simplu, rapid și	<i>2020 – este necesar să se modernizeze și să se asigure interoperabilitatea tuturor serviciilor</i>

		<p>eficient. Procesele curente sunt greoaie și fragmentate (ex: crearea unui cont pentru accesarea platformei online curente presupune deplasarea între localități pentru depunerea la registratură, de către titular sau împuternicit, a unui pachet de documente în format fizic, identificarea informației relevante presupune un grad ridicat de competență digitală iar rapoartele disponibile pentru profilul individual sunt limitate). În același timp, Ministerul Muncii și Protecției Sociale anunță public prioritizarea inițiativei de recalculare a pensiilor și provocările legate de durata unei astfel de inițiative, din cauza lipsei de automatizare din sistem. În aceste condiții, extinderea și îmbunătățirea platformei curente a CNPP poate fi făcută cu funcționalități precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- îmbunătățirea/crearea unui profil individual cu posibilitatea vizualizării număr de ani contribuiți pe fiecare categorie de efort - situația la zi versus stagiul minim-complet de cotizare, vârsta estimată/luna estimată pentru pensionare conform anului nașterii și legislației corespunzătoare.</li> <li>- finalizarea ocr-izării cărților de muncă din format fizic și a eforturilor de pregătire a datelor în vederea raportărilor.</li> <li>- automatizarea proceselor de calculare și recalculare a pensiilor pentru a reduce efortul uman și presiunea pe forța angajată în structurile dedicate ale ministerului.</li> </ul>	<p><i>publice digitale care generează schimburi de informații, inclusiv în domeniul social, al educației și al sănătății.</i></p> <p><i>2020 – reforma administrației publice stagnează. Cadrul strategic sectorial este fragmentat și există uneori suprapuneri între diversele strategii și nu sunt stabilite priorități în ceea ce privește acțiunile care trebuie întreprinse în cadrul sectoarelor. Fragmentarea accentuată a competențelor și a resurselor continuă să se reflecte negativ asupra furnizării serviciilor publice, în special la nivel local și în comunitățile sărace. Birocrația și capacitatea insuficientă de a furniza servicii de calitate, inclusiv servicii digitale, au un impact negativ asupra cetățenilor și a întreprinderilor.</i></p>
<b>Digitalizare sectorială</b>	<i>Politici publice, dezvoltarea competențelor digitale ale notarilor și platforma pentru digitalizarea activității notariale - UNNPR și Ministerul Justiției.</i>	Circuitul digital al documentelor nu poate fi complet dacă activitățile notariale nu sunt pregătite să proceseze și documente în formă electronică.	<i>2020 &amp; 2019 – digitalizarea este un factor esențial pentru îmbunătățirea inovării și a competitivității țării</i>
<b>Digitalizare sectorială</b>	<i>Digitalizarea instanțelor.</i>	Asigurarea la nivel național a accesului părților la dosarul electronic, în timp real și în	<i>2020 – este necesar să se modernizeze și să se asigure</i>

		integralitate, respectiv cu privire la toate înscrisurile depuse de părți, precum și a încheierilor de ședință, a citațiilor și a adreselor emise de instanță în acel dosar Ședințe de judecată la distanță.	<i>interoperabilitatea tuturor serviciilor publice digitale care generează schimburi de informații, inclusiv în domeniul social, al educației și al sănătății.</i>
<b>Digitalizare sectorială</b>	<i>Soluție de colaborare la distanță (voce și video), precum și implementarea unei soluții de acces securizat de la distanță a angajaților. Instituție: Administrația Națională Apele Române</i>	Capacitatea rapidă de răspuns în cazul unei situații de criză, creșterea productivității angajaților.	<i>Interoperabilitatea tuturor serviciilor publice digitale care generează schimburi de informații Servicii publice digitale</i>
<b>Digitalizare sectorială</b>	<i>Sisteme inteligente de colectare separată a deșeurilor de ambalaje  Infrastructura IT dedicată sistemelor de tip garanție-returnare</i>	Investițiile propuse susțin obiectivele în vederea consolidării economiei circulare. De asemenea, propunerile vizează și acțiuni de prevenire a generării de deșeurii și reducerea cantității acestora, sau acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și a reciclării acestora, pentru îndeplinirea priorității POTJ de tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare. Soluțiile de digitalizare pot sprijini capacitatea administrativă și de gestionare la nivel național și județean în ceea ce privește prevenirea generării de deșeurii, colectarea separată și reciclarea.	<i>Sistemul de gestionare a deșeurilor din România este unul dintre cele mai puțin dezvoltate din UE, cu rate ridicate de depozitare a deșeurilor și o calitate slabă a infrastructurii pentru deșeurii. S-au identificat nevoile de investiții cu un rang înalt de prioritate pentru a finaliza sistemul de gestionare a deșeurilor, pentru a promova tranziția la o economie circulară</i>
<b>Smart city/ Competitivitate digitală</b>	<i>Infrastructură pentru securizarea sistemului național de transport inteligent cooperativ (C-ITS) și integrarea în sistemul european C-ITS.</i>	Transpunerea prevederilor Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind cadrul pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport și a regulamentelor delegate de completare ale acestei directive. Componenta de securitate bazată pe infrastructuri cu chei publice - PKI reprezintă o componentă de infrastructură a viitorului	<i>2020 – România trebuie să direcționeze cu prioritate investițiile ... în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, ....  2020 - este necesar să se modernizeze și să se asigure interoperabilitatea tuturor serviciilor publice digitale care generează schimburi de informații</i>

		sistem C-ITS național, fără de care acesta nu poate funcționa. Necesitatea adaptării sistemului național de transport la noile tehnologii, începând cu vehiculele inteligente & autonome, furnizarea de servicii de infrastructură inteligente etc., și până la integrarea sistemului național de transport în sistemul european, care deja furnizează o gamă din ce în ce mai vastă de servicii ITS este evidentă.	
<b>Smart city / Competitivitate digitală</b>	<i>Dezvoltarea infrastructurii de rețea necesare pentru implementarea eficientă a soluțiilor Smart city/ Smart village.</i>	Fiind considerat pilon de bază, dezvoltarea rețelei susține creșterea accesului în sistemele de educație și sănătate, sistemele publice, îmbunătățirea cadrului de digitalizare a celor menționate anterior și a sistemului de afaceri și a alinierii României cu viziunea Europeană de Smart cities/villages.	<i>S-a evidențiat necesitatea direcționării cu prioritate a investițiilor către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și către infrastructură de mediu, inclusiv în regiunile miniere.</i>
<b>Smart village</b>	<i>Soluții pentru agricultură, digitalizate, inteligente și precise.</i>	Sistemele inteligente conectate susțin dezvoltarea în continuare a agriculturii, sporind eficiența industriei, durabilitatea, reziliența și optimizarea resurselor, permițând acțiuni proactive de protejare a culturilor și promovând un sector agricol mai durabil din punct de vedere economic, ecologic și social.	<i>2020 &amp; 2019 – digitalizarea este un factor esențial pentru îmbunătățirea inovării și a competitivității țării. România are rezultate slabe în ceea ce privește numeroase componente ale Indicelui economiei și societății digitale, inclusiv serviciile publice digitale, competențele digitale ale populației în ansamblu și digitalizarea întreprinderilor.</i>
<b>Competitivitate digitală</b>	<i>Dezvoltarea, implementarea și finanțarea strategiei naționale de automatizare, robotică și inteligență artificială, menționată la art. 5 litera a) punctul 2 din Hotărârea Guvernului nr. 89/2020 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Digitalizarea României, pentru susținerea, creșterea economiei și a productivității la nivel național.</i>	România are șansa de a-și crește competitivitatea economică într-un termen relativ scurt, dacă se va concentra pe accelerarea digitalizării și adoptarea și implementarea strategică a tehnologiilor noi în economie, precum Robotic Process Automation și a soluțiilor bazate pe Inteligență Artificială, pentru a sprijini tranziția digitală a	<i>Potrivit Strategiei anuale pentru 2021 privind creșterea durabilă (COM(2020) 575 final), planurile de redresare și reziliență ar trebui să se concentreze, de asemenea, asupra dezvoltării și implementării unor capacități digitale de vârf. Reformele și investițiile care favorizează</i>

		<p>administrației publice și a mediului de business. De asemenea, acest demers trebuie sprijinit de un program robust de dezvoltare a competențelor digitale de bază și avansate, pentru a facilita tranziția digitală a forței de muncă și a contribui la dezvoltarea capitalului uman.</p> <p>În urma comunicării Comisiei Europene (CE) privind inteligența artificială pentru Europa, a fost adoptat un plan coordonat în decembrie 2018, promovând eforturile UE de a profita la maximum de oportunitățile oferite de IA și sugerând statelor membre să dezvolte strategii naționale de IA până la jumătatea anului 2019. La momentul actual, România nu a adoptat o strategie privind inteligența artificială.</p> <p>În continuare, Comisia Europeană a adoptat în Februarie 2020 un document intitulat "CARTEA ALBĂ Inteligența artificială - O abordare europeană axată pe excelență și încredere", care are în vedere un cadru pentru o inteligență artificială fiabilă, bazată pe excelență și încredere. Printre altele, Comisia Europeană remarcă în acest document strategic nevoia de a promova adoptarea tehnologiei IA de către sectorul public, menționând faptul că „este esențial ca administrațiile publice, spitalele, serviciile de utilități și de transport, autoritățile de supraveghere financiară și alte domenii de interes public să înceapă rapid să introducă în activitățile lor produse și servicii bazate pe IA. Un accent deosebit va fi pus pe asistența medicală și transporturi, domenii în care tehnologia este suficient de dezvoltată pentru a fi implementată pe scară largă”.</p>	<p><i>inteligența artificială, calculul de înaltă performanță, securitatea cibernetică, tehnologiile și infrastructurile cuantice, conectivitatea securizată, microelectronica și componentele electronice, infrastructura și serviciile de cloud, serviciile spațiale sau tehnologia blockchain reprezintă o oportunitate unică de a crește productivitatea pe termen lung și de a permite Europei să ocupe o poziție de lider în aceste sectoare competitive la nivel mondial. Pentru a consolida autonomia strategică deschisă a UE, Mecanismul de redresare și reziliență poate ajuta statele membre să realizeze investiții și reforme în aceste sectoare-cheie ale economiilor lor.</i></p>
--	--	---	---

		<p>Potrivit documentului elaborat de Comisia Europeană - "CARTEA ALBĂ Inteligența artificială - O abordare europeană axată pe excelență și încredere", Comisia Europeană identifică nevoia de a acționa pentru a elabora un program specific de „Adoptare a IA”, care va sprijini achizițiile publice de sisteme de IA și va facilita transformarea procedurilor înseși de achiziții publice.</p> <p>Potrivit Hotărârii nr. 89/2020 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Digitalizarea României (ADR), ADR are în îndeplinirea obiectivelor sale, printre altele, atribuția și responsabilitatea de a elabora și coordona implementarea strategiei naționale pentru automatizare, robotizare și inteligență artificială, inclusiv prin includerea și coordonarea cu centrele de inovare digitală aliniate la obiectivele Programului Europa Digitală 2021-2027 al Comisiei Europene.</p> <p>Guvernul României a adoptat la începutul lunii septembrie actul normativ privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de relansare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (PNRR, OUG 155/2020), care include expres finanțarea proiectelor de transformare/tranziție digitală, inclusiv prin intermediul tehnologiei de automatizare Robotic Process Automation (art. 2, alin. (1), lit. k).</p>	
<b>Competitivitate digitală</b>	<i>Investiții în dezvoltarea și sprijinirea incubatoarelor de cercetare-dezvoltare create ca urmare a unor parteneriate între mediul privat și instituții de învățământ, care să</i>	Potrivit scorului DESI 2020, România se situează pe locul 27 din cele 28 de țări ale UE în ceea ce privește capitalul uman, stagnând în	<i>2020 - Disparitățile regionale mari și productivitatea scăzută a anumitor sectoare au un impact negativ</i>

	<p><i>stimuleze si sa sustina pregătirea studentilor pentru profesiile viitorului, precum și dezvoltarea competențelor digitale.</i></p>	<p>această privință comparativ cu anul precedent. În ceea ce privește competențele digitale peste nivelul elementar, România se situează pe ultimul loc în UE, cu doar 10% dintre persoane.</p> <p>Dezvoltarea competențelor digitale și pregătirea forței de muncă pentru oportunitățile și provocările aduse de economia viitorului trebuie să facă parte din nucleul planurilor de redresare și reziliență.</p> <p>Expunerea studenților la tehnologii emergente contribuie atât la stimularea interesului pentru sectorul digital, cât și la o familiarizare preliminară cu posibilitățile profesionale oferite de economia digitală. În acest sens, se recomanda formarea parteneriatelor cu actorii implicați în activitatea educațională și de training pentru a dezvolta și implementa proiecte comune (e.g. programe de educație și formare, transfer know-how sau expertiză, creare sau transfer de curricula). Pentru a opera cu agilitate și eficiență, colaborarea între actorii interesați trebuie să aibă loc într-un cadru facil și flexibil.</p>	<p><i>asupra creșterii durabile pe termen lung. La fel de importante sunt și investițiile menite să promoveze competitivitatea economiei prin sprijinirea activităților de cercetare și dezvoltare (C&amp;D), a IMM-urilor inovatoare și a integrării în lanțurile valorice strategice ale Uniunii. Investițiile întreprinderilor în C&amp;D rămân sub nivelul optim și se limitează la un număr mic de subsectoare care depind în mare măsură de investițiile străine directe. Reducerea finanțării publice pentru C&amp;D a dus la o calitate slabă a cercetării în domeniul științei și tehnologiei și la legături slabe între mediul universitar și întreprinderi</i></p> <p><i>2020 CSR 2 – (...) Să consolideze competențele și învățarea digitală și să asigure accesul legal la educație.</i></p> <p><i>2019 CSR 3 - Să amelioreze calitatea și caracterul incluziv al educației, în special pentru romi și alte grupuri defavorizate. Să asigure îmbunătățirea competențelor, inclusiv a competențelor digitale, în special prin sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și formării profesionale și a învățământului superior (...).</i></p>
<p><b>Competitivitate digitală</b></p>	<p><i>Elaborarea Strategiei naționale integrate privind digitalizarea României prin tehnologie de inteligență artificială și tehnologie blockchain pentru perioada 2021-2027.</i></p>	<p>Dezvoltarea accelerată a Digitalizării României (cuprinde toate cele 8 linii de reforma).</p> <p>Chiar dacă procesul de digitalizare a României a început în anul 2014, acesta are nevoie de continuitate, interoperabilitate instituțională</p>	<p><i>Creșterea gradului de comunicare și conștientizare a digitalizării la toate nivelurile României, în vederea pregătirii implementării accelerate a digitalizării la toate nivelurile societății românești.</i></p>

	<p><i>Acest proiect va fi elaborat pentru sectoarele public, privat și asociativ din România.</i></p> <p><i>Justificare: Acest proiect va fi corelat cu programele coordonate de UE, respectiv Cadrul Multianual Financiar (2021-2027), Next Generation EU (2021-2023)-inclusiv Facilitatea de Redresare și Reziliență, precum și cele precizate în Raportul de țară din 2020 privind România, SWD(2020) 522 final, coroborat cu COM(2020) 150 final. În plus, se vor folosi și informații strategice și financiare din faptul că România este membru al EuroHPC73 și că a semnat Declarația Parteneriatului european privind tehnologia blockchain și Declarația privind cooperarea în domeniul inteligenței artificiale.</i></p> <p><i>Totodată, această proiect va fi corelat și cu documentul Comisiei Europene COM(2020) 523 final, din 20.05.2020, în ceea ce privește "RECOMANDAREA CONSILIULUI UE privind Programul național de reformă al României pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului UE privind Programul de convergență al României pentru 2020", respectiv recomandările 3 și 4:</i></p> <p><i>„3. (...) Să direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și către infrastructura de mediu, inclusiv în regiunile miniere.”</i></p> <p><i>„4. Să îmbunătățească eficacitatea și calitatea administrației publice, precum și previzibilitatea procesului decizional, inclusiv printr-o implicare adecvată a partenerilor sociali.,,</i></p>	<p>la toate nivelurile administrației publice și conștientizare continuă la toate nivelurile societății românești.</p> <p>Impactul principal va fi asupra SGG, care ar trebui să creeze singergie și interoperabilitate cu instituțiile administrației publice centrale și locale. Impactul secundar va fi asupra administrației publice centrale, locale și asupra mediului de afaceri din România.</p>	<p><i>Justificare: Lipsa înțelegerii domeniului digitalizării de către funcționarii publici (de nivel înalt, de conducere, de execuție și contractuali) din administrația publică și insuficienta înțelegere a domeniului digitalizării de către mediul privat antreprenorial românesc.</i></p>
<p><b>Competitivitate digitală</b></p>	<p><i>Folosirea rețelei ca platformă pentru inovare (Network as a platform)</i></p>	<p>Se crează un cadru care încurajează colaborarea și permite generarea de soluții inovatoare pentru probleme practice folosind datele generate de activitățile de rețea. Permite utilizatorilor să se conecteze și să colaboreze cu alte părți interesate în afara spațiului birourilor sau caselor lor.</p>	<p><i>2020 &amp; 2019 – digitalizarea este un factor esențial pentru îmbunătățirea inovării și a competitivității țării. România are rezultate slabe în ceea ce privește numeroase componente ale Indicelui economiei și societății digitale, inclusiv serviciile publice</i></p>

			<i>digitale, competențele digitale ale populației în ansamblu și digitalizarea întreprinderilor.</i>
<b>Cybersecurity &amp; infrastructura cyber</b>	<i>Centru de inovare în securitatea cibernetică a rețelelor. Instituție: CERT-RO</i>	Crearea unui mediu de educare și inovare în domeniul securității cibernetică a rețelelor. Îmbunătățirea serviciilor de alertă și protecție cibernetică a instituțiilor statului prin educarea specialiștilor pentru răspuns în caz de urgență cibernetică.	<i>Creșterea competențelor digitale</i>
<b>Cybersecurity &amp; infrastructura cyber</b>	<i>„Voucher CSIRT pentru IMM-uri” – program de finanțare a unui abonament pe 3 ani pentru IMM-uri la un serviciu de tip CSIRT.</i>	Crearea pieței serviciilor de tip CSIRT	<i>2020 – România trebuie să întreprindă acțiuni astfel încât (...) să avanseze finanțarea proiectelor de investiții publice mature și să <u>promoveze investițiile private pentru a favoriza redresarea economică</u></i>
<b>Cybersecurity &amp; infrastructura cyber</b>	<i>„Voucher CSIRT voucher pentru operatorii de servicii inițiale” – program de finanțare a unui abonament pe 1 an pentru operatorii de servicii inițiale la un serviciu de tip CSIRT.</i>	Crearea pieței serviciilor de tip CSIRT în vederea implementării reale a Legii nr. 362 de aplicare a Directivei NIS.	<i>2020 – România trebuie să întreprindă acțiuni astfel încât (...) să avanseze finanțarea proiectelor de investiții publice mature și să <u>promoveze investițiile private pentru a favoriza redresarea economică</u></i>
<b>Societate digitală</b>	<i>Serviciu național pentru identificare la distanță prin mijloace video echivalentă cu prezența fizică disponibil atât pentru organismele publice cât și pentru operatorii economici Instituție: ADR.</i>	Un astfel de serviciu, parte componentă a infrastructurii de servicii digitale, ar aduce următoarele avantaje: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Costuri mai mici pentru organismele publice și operatorii economici care trebuie să realizeze identificarea clienților lor</li> <li>- Un nivel de securitate și conformitate mai ridicat în ceea ce privește identificarea persoanelor</li> </ul>	<i>Să direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, <u>infrastructura de servicii digitale.</u></i>
<b>Societate digitală</b>	<i>Acoperire în bandă largă a zonelor albe ("white areas")</i>	Dezvoltarea rețelei de telecomunicații susține creșterea accesului în sistemele de educație și sănătate, sistemele publice, îmbunătățirea cadrului de digitalizare a celor menționate anterior și a sistemului de afaceri și a alinierii	<i>S-a evidențiat necesitatea direcționării cu prioritate a investițiilor către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și</i>

		României cu viziunea europeană de Smart cities/villages.	<i>utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și către infrastructură de mediu, inclusiv în regiunile miniere.</i>
<b>Societate digitală</b>	<i>Dezvoltarea pe scară largă a infrastructurii în bandă îngustă</i>	Dezvoltarea infrastructurii narrowband va permite digitalizarea sectorului agricol și a eficientizării costului digitalizării altor servicii care necesită capacitate redusă de transmitere a datelor și a dezvoltării unui cadru propice implementării produselor și serviciilor IoT.	<i>S-a evidențiat necesitatea direcționării cu prioritate a investițiilor către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și către infrastructură de mediu, inclusiv în regiunile miniere.</i>
<b>Societate digitală</b>	<i>Migrarea subterană a elementelor de infrastructură de telecomunicații</i>	Elementele de infrastructură care vor migra în zona subterană vor fi noi, se vor reduce riscurile asociate ale interacțiunii umane cu acestea și se va diminua impactul degradării acestora din cauza fenomenelor climatice făcându-le mai durabile, astfel necesitând o investiție pentru schimbarea lor peste o perioadă mai mare de timp.	<i>S-a evidențiat necesitatea direcționării cu prioritate a investițiilor către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și către infrastructură de mediu, inclusiv în regiunile miniere.</i>
<b>Societate digitală</b>	<i>Dezvoltarea în paralel a infrastructurii de telecomunicații cu alte tipuri de infrastructură</i>	Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații permite adoptarea mai rapidă a inovației și a schimbărilor tehnologice, susținând industriile impactate să se angajeze în activități durabile, să utilizeze eficient resursele și să crească nivelul de adoptare a tehnologiilor curate și ecologice.	<i>Calitatea și interconectarea infrastructurii, inclusiv în sectorul transporturilor, al energiei, al deșeurilor și al apelor reziduale, este deficitară. S-a evidențiat necesitatea direcționării cu prioritate a investițiilor către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și către</i>

			<i>infrastructură de mediu, inclusiv în regiunile miniere.</i>
<b>Societate digitală</b>	<i>Digital Twin City</i>	<p>Bucureștiul nu este doar un spațiu fizic, ci și o entitate socială. Orașul este de fapt produsul interacțiunii continue dintre spațiu fizic și oamenii care îl locuiesc.</p> <p>Orașul digital (Digital Twin) este pasul următor pentru peisajele noastre urbane. Reunește spațiul fizic și cel digital prin intermediul tehnologiilor IoT (Internet of Things), ca parte a „revoluției cibernetice-fizice”, dar se leagă și în lumea socială prin crearea unei platforme pentru toate părțile interesate. Cu un Digital Twin, orașele pot începe să dezvolte o nouă gamă de aplicații care vor optimiza toate aspectele vieții urbane.</p> <p>În fruntea acestei mișcări se află orașul olandez Rotterdam. Orașul port istoric a dezvoltat și a aplicat o varietate de soluții inteligente la problemele urbane în ultimii ani. De exemplu, se construiește o rețea termică inteligentă care să faciliteze schimbul de căldură între clădiri și să facă cartierele întregi mai eficiente din punct de vedere energetic. Parcarea inteligentă și mobilitatea inteligentă (electrică) susțin un flux de trafic mai bun, iar o serie întreagă de alte beneficii contribuie la îmbunătățirea vieții locuitorilor.</p> <p>Un Digital Twin este un model 3D inteligent al orașului care reprezintă cu precizie străzile, clădirile, spațiile publice etc. ale orașului fizic. Senzorii și fluxurile de date din jurul orașului alimentează modelul, ceea ce înseamnă că multe elemente digitale sunt actualizate în timp real, cum ar fi mișcarea de persoane sau vehicule, care pot fi încorporate în sistem. Digital Twin poate oferi, de asemenea,</p>	<p><i>2020 – România trebuie să întreprindă acțiuni astfel încât (...) să avanseze finanțarea proiectelor de investiții publice mature și să promoveze investițiile private pentru a favoriza redresarea economică. Să direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și infrastructura de mediu.</i></p>

		<p>vizibilitate în timp real a lucrări de întreținere sau poate monitoriza locația serviciilor de intervenție pentru a răspunde mai bine la situații de urgență. Toate datele care descriu realitatea actuală a orașului pot face parte din Digital Twin. De asemenea, datele oferite de senzorii care măsoară gradul de poluare pot fi integrate în Digital Twin, poluarea din București fiind un subiect care a preocupat mult presa locală.</p> <p>Atunci când se combină un Digital Twin cu puterea predictivă a analizei datelor (big data) și a inteligenței artificiale (AI), orașele sunt în esență capabile să avanseze rapid în timp pentru a îmbunătăți planificarea urbană pentru toate tipurile de evenimente - de la investiții pe termen lung, până la operațiuni de service aproape în timp real. Inteligența artificială dezlănțuită de Digital Twin permite orașelor să-și îmbunătățească mediul urban fizic și social. De asemenea, oferă o soluție mai democratică, dovadă fiind varietatea din ce în ce mai largă de aplicații proiectate local, care îmbunătățesc foarte mult serviciile către comunități.</p> <p>Un principiu important în realizarea unui oraș digital este dezvoltarea unei viziuni a scopului și a funcționalității generice de bază a unei astfel de platforme urbane. În cazul Rotterdamului, această viziune de dezvoltare a Digital Twin a condus la inovații de noi aplicații utile cetățenilor în special prin utilizarea noilor tehnologii precum realitatea augmentată.</p>	
<b>Societate digitală</b>	<i>Identitate digitală și vot electronic</i>	Viața noastră a fost zdruncinată în ultimul an din cauza pandemiei, în întreaga lume, libera	<i>2020 – reforma administrației publice stagnează. Cadrul strategic sectorial este fragmentat și există</i>

		<p>circulație a oamenii este restricționată pentru a împiedica răspândirea COVID19.</p> <p>Nici viața politică nu a fost scutită de această situație și am asistat în România la alegeri naționale la care rata de participare a fost extrem de scăzută.</p> <p>Votul electronic (prin internet) a fost deja implementat în unele țări sau regiuni (Elveția, Canada, Estonia și Australia) și a fost testat în multe altele (Spania, Franța, Norvegia, Portugalia etc.).</p> <p>În Estonia, țară care este considerată un campion la implementarea soluțiilor de e-guvernare (<a href="https://e-estonia.com/solutions/e-identity/id-card/">https://e-estonia.com/solutions/e-identity/id-card/</a>), toate alegerile din 2005 au inclus o opțiune pentru ca cetățenii să voteze prin internet. Această opțiune a câștigat popularitate în mod constant, iar la ultimele alegeri din 2019 a fost cel mai comun mod de a vota, chiar depășind buletinele tradiționale de vot pe hârtie.</p> <p>Cercetările efectuate au dovedit, de asemenea, că votul pe internet este cel mai eficient din punctul de vedere al costului, de până la 9 ori mai eficient decât votul tradițional pe buletinele de vot sau alte opțiuni precum votul prin corespondență.</p> <p>Sistemul de vot pe internet din Estonia se bazează pe identitatea electronică a cetățenilor din Estonia. Cardul de identitate este un document de identitate național regulat și obligatoriu, dar include și un card inteligent care permite atât autentificarea sigură prin internet, cât și semnături digitale obligatorii prin utilizarea infrastructurii de cheii publice acceptate de statul eston.</p>	<p><i>uneori suprapuneri între diversele strategii și nu sunt stabilite priorități în ceea ce privește acțiunile care trebuie întreprinse în cadrul sectoarelor. Fragmentarea accentuată a competențelor și a resurselor continuă să se reflecte negativ asupra furnizării serviciilor publice, în special la nivel local și în comunitățile sărace. Birocrația și capacitatea insuficientă de a furniza servicii de calitate, inclusiv servicii digitale, au un impact negativ asupra cetățenilor și a întreprinderilor.</i></p>
--	--	---	---

		<p>În România există o implementare pentru identitatea electronică care este folosită în special în relația cu instituțiile fiscale. Totuși există opinii că această implementare nu poate fi considerată destul de sigură pentru a fi folosită într-o implementare de vot prin internet.</p> <p>Dezvoltările în domeniul securității cibernetice în ultimul timp permit implementare de soluții atât de identitate electronică cât și vot prin internet sigure.</p>	
<b>Societate digitală</b>	<p><i>Susținerea programelor de formare pentru alinierea la evoluția locurilor de muncă și a tehnologiilor. Programele de formare pe tot parcursul vieții trebuie să susțină dezvoltarea abilităților și competențelor necesare adaptării la realitățile socio-economice, atât în ceea ce privește dezvoltarea abilităților digitale, cât și în privința dezvoltării unor meta-competențe precum autodisciplina, antreprenoriatul, design thinking, autonomia.</i></p> <p><i>Ar trebui avută în vedere inclusiv posibilitatea unor conturi de învățare pe tot parcursul vieții, în cadrul platformelor naționale de e-Learning, prin care orice cetățean să își poată monitoriza progresul în parcurgerea unor module, cursuri, programe de formare.</i></p>	<p>Tehnologiile AI vor transforma 100% din locurile de muncă existente, în următorii 5-10 ani. Nu putem nega realitatea că tehnologia și locurile de muncă evoluează mult mai rapid decât sistemele educaționale și nici faptul că cei aflați deja în câmpul muncii au nevoie de o adaptare rapidă la transformările economice, la nevoile și cerințele business-urilor. Cu prioritate, trebuie susținute inițiativele de reformare a sistemului educațional și de formare continuă a populației adulte. Implementarea în România a programului P-TECH; susținerea accesului la RED-uri prin platforme dezvoltate de companii (multe pro-bono): Open P-TECH; SkillsBuild.org.</p>	<p><i>2020 – competențele digitale de bază și competențele elementare de utilizare a programelor informatice sunt printre cele mai scăzute din UE. Din cauza infrastructurii digitale inadecvate, a materialelor didactice necorespunzătoare și a competențelor digitale insuficiente, trecerea la învățământul la distanță, necesară în contextul epidemiei de COVID-19, creează probleme pentru instituțiile de învățământ și formare, pentru cadrele didactice și pentru elevi, în special pentru elevii defavorizați și pentru romi.</i></p>
<b>Societate digitală</b>	<p><i>Creșterea competențelor de pedagogie digitală în rândul cadrelor didactice și studenților care se află în etapa de pregătire pentru a deveni cadre didactice.</i></p>	<p>250,000 de cadre didactice din învățământul preuniversitar cu competențe de utilizare a tehnologiei și a metodelor noi de predare în sistemul de învățământ hibrid.</p>	<p><i>România trebuie să întreprindă acțiuni astfel încât să consolideze competențele și învățarea digitală și să asigure accesul egal la educație. Deficitul de cadre didactice, în special în zonele rurale, precum și oportunitățile limitate de dezvoltare profesională continuă (DPC) afectează calitatea și caracterul incluziv al educației. Deficitul de cadre didactice persistă, cu un</i></p>

			<p><i>impact vizibil asupra rezultatelor școlare. Este în continuare necesar să se reprojeteze formarea inițială a cadrelor didactice și să se consolideze oportunitățile de DPC. Formarea inițială a cadrelor didactice oferă o pregătire și formare practică foarte limitate, în special în ceea ce privește tehnicile moderne de predare sau pedagogia favorabilă incluziunii (OECD, 2017). Cadrele didactice au raportat nevoi ridicate în materie de competențe de predare în domeniile tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) (21,2 %), învățării individualizate (21,5 %) și predării adresate elevilor cu nevoi speciale (35,1%).</i></p>
--	--	--	--

## PILON – TRANZIȚIA SPRE O ECONOMIE VERDE (ENERGIE/MEDIU)

<b>Digitalizarea sectorului energetic</b>	<i>Smart Metering</i>	<p>Atât timp cât legislația solicită DSO-urilor (distribution system operators) să investească în conexiuni la rețea și tarifele vor rămâne scăzute din motive sociale, nu vor exista fonduri pentru contorizarea inteligentă în bugetele de investiții ale DSO-urilor. PNRR ar putea ajuta la accelerarea programului de instalare a contoarelor inteligente, acoperind un decalaj de finanțare și stabilind baza digitalizării. Atât în gaz, cât și în electricitate</p>	<p><i>Tranziția digitală – Să direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția ecologică și digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient.</i></p>
<b>Decarbonare</b>  <b>Electricitate (rețele de energie electrică/soluții de flexibilitate)</b>	<i>Investiții în infrastructura de transport și distribuție a energiei electrice pentru accelerarea tranziției verzi</i>	<p><b>Reforme</b> Actualizarea legislației primare și secundare pentru a include noile și viitoarele directive și regulamente ale UE (Regulamentul UE 943/2019 și Directiva UE 944/2019, Pachetul Fit for 55%);</p>	<p><i>2019: Investiții în energie cu emisii scăzute de carbon și eficiență energetică.</i></p> <p><i>2020: Concentrarea investițiilor în domeniile tranziției verzi și digitale,</i></p>

<p><b>Digitalizare</b></p>		<p>Actualizarea PNIESC conform recomandărilor Comisiei Europene și actualizarea sa în urma creșterii țintei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030 la 55%;</p> <p>Corelarea investițiilor în rețele cu planurile de dezvoltare de noi capacități E-SRE de mari dimensiuni, capacități E-SRE descentralizate, încălzire și mobilitate electrică.</p> <p>Îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul transportului și distribuției de energie electrică pentru stimularea investițiilor care facilitează tranziția verde și pentru utilizarea surselor de finanțare europene în acest sens.</p> <p><b>Investiții:</b></p> <p>Includerea în PNRR a investițiilor din PDRET 2020-2029 al Transelectrica, proiecte ce erau planificate inițial pentru a doua parte a decadei.</p> <p>Investiții în digitalizarea, modernizarea și flexibilizarea rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice.</p> <p>Includerea în PNRR a investițiilor pentru producerea de energie electrică (inclusiv în procese de cogenerare) pe gaz natural în imediata vecinătate a marilor consumatori industriali, în vederea îmbunătățirii eficienței rețelelor de transport precum și pentru flexibilitatea pe care o oferă în sistemul energetic național prin creșterea integrării surselor de energie regenerabilă</p>	<p><i>producția și utilizarea energiei curate.</i></p>
<p><b>Decarbonare</b></p> <p><b>Electricitate (rețele de energie</b></p>	<p><i>Creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final</i></p>	<p><b>Reforme și politici:</b></p> <p>- actualizarea legislației primare și secundare pentru a include noile și viitoarele directive și regulamente ale UE (Regulamentul UE</p>	<p><i>2019: Investiții în energie cu emisii scăzute de carbon și eficiență energetică.</i></p>

<p>electrică/soluții de flexibilitate)</p> <p><b>Digitalizare</b></p>		<p>943/2019 și Directiva UE 944/2019, Pachetul Fit for 55%);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- actualizarea PNIESC conform recomandărilor Comisiei Europene și actualizarea sa în urma creșterii țintei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030 la 55%;</li> <li>- implementarea unei abordări unitare în privința avizelor și autorizațiilor pentru reducerea timpului necesar unei investiții în capacități E-SRE</li> <li>- stabilirea unui calendar accelerat și transparent pentru investițiile în rețeaua de transport care să permită conectarea de noi capacități și evacuarea energiei</li> <li>- eliminarea barierelor din calea bancabilității proiectelor - permiterea contractelor bilaterale direct negociate (Power Purchase Agreements)</li> <li>- reforma pieței de echilibrare care în prezent este concentrată ceea ce rezultă în costuri foarte mari de echilibrare</li> <li>- reforme pentru integrarea bateriilor în sistemul energetic care să permită exploatarea beneficiilor aduse de acestea într-o măsură cât mai mare (servicii de sistem, demand response, etc)</li> <li>- utilizarea instrumentelor financiare (imprumuturi, garanții, etc) pentru a reduce costurile de capital și a atrage capital privat</li> <li>- sprijin pentru dezvoltarea unor lanțuri de valoare ale economiei verzi în România, producția de echipamente energetice respectiv dezvoltarea unor furnizori de servicii de inginerie și construcție la nivel local.</li> </ul> <p><b>Investiții</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- investiții în capacități noi de E-SRE prin scheme complementare</li> </ul>	<p><i>2020: Concentrarea investițiilor în domeniile tranziției verzi și digitale, producția și utilizarea energiei curate.</i></p>
---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- finantarea prin granturi si imprumuturi pentru promovarea proiectelor care sunt sub limita rentabilitatii financiare</li> <li>- investitii in capacitati de productie a hidrogenului verde prin electroliza</li> <li>- finantarea unor scheme existente privind instalarea de E-SRE descentralizate, inclusiv pentru imbunatarirea accesului la energie in comunitati dezavantajate</li> </ul>	
<p><b>Decarbonare</b></p> <p><b>Electricitate (rețele de energie electrică/soluții de flexibilitate)</b></p> <p><b>Digitalizare</b></p>	<p><i>Dezvoltarea serviciilor energetice pentru accelerarea tranziției verzi prin eficiența energetică, decarbonare și electrificare în sectoarele transport, clădiri și agricultură</i></p>	<p><b>Reforme:</b> Legiferarea contractelor de tip ESCO și încurajarea serviciilor de eficiență energetică. Încurajarea prin reglementări adecvate investițiilor în micro-rețele cu scopul implementării de tehnologii inovatoare pentru extinderea accesului la energie, reducerea consumului și a emisiilor GES.</p> <p><b>Investiții:</b> Eficiența energetică în clădiri - proiecte de reducere a consumului de energie și a emisiilor GES prin izolații termice, soluții digitale de monitorizare și control a consumului, instalarea de pompe de caldura, panouri fotovoltaice rezidențiale. Eficiența energetică - proiecte de iluminat public inteligent Mobilitate electrică - stații de încărcare pentru autovehicule electrice (inclusiv autobuze). Agricultură - proiecte de integrare a E-SRE - panouri fotovoltaice, stocare în baterii - în agricultură, inclusiv pompe de irigații. Porturi verzi - proiecte de infrastructură care să permită navelor să consume energie electrică și să evite emisiile de GES și alte substanțe poluante pe timpul staționării în port</p>	<p><i>2019: Investiții în energie cu emisii scăzute de carbon și eficiență energetică.</i></p> <p><i>2020: Concentrarea investițiilor în domeniile tranziției verzi și digitale, producția și utilizarea energiei curate.</i></p>

<p><b>Tranziția spre economia circulară prin gestionarea eficientă a deșeurilor</b></p>	<p><i>Investiții în tehnologii care să promoveze folosirea materialelor reciclate ca materii prime în vederea stimulării închiderii cerului într-o economie circulară</i></p> <p><i>Investiții individuale ale părților private interesate în sisteme de colectare separată a deșeurilor de ambalaje de tip sistemgaranție returnare.</i></p> <p><i>Investiții individuale ale părților publice sau private interesate în facilități de reciclare a deșeurilor de ambalaje în vederea folosirii ca materii prime noi.</i></p>	<p>Investițiile propuse vin în completarea celor pentru realizarea unor instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente, precum și investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel local, în vedere consolidării economiei circulare. De asemenea, propunerile vizează și acțiuni de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, sau acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și a reciclării acestora, pentru îndeplinirea priorității POTJ de tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare. De asemenea, considerăm oportună includerea posibilității de finanțare pentru actorii privați, ca parte a obiectivelor specifice de digitalizare a domeniilor de intervenție propuse în cadrul PNRR, a investițiilor în sisteme inteligente de colectare separată a deșeurilor de ambalaje, precum și a investițiilor în infrastructura IT dedicată sistemelor de tip garanție-returnare.</p>	<p><i>Sistemul de gestionare a deșeurilor din România este unul dintre cele mai puțin dezvoltate din UE, cu rate ridicate de depozitare a deșeurilor și o calitate slabă a infrastructurii pentru deșeuri. S-au identificat nevoile de investiții cu un rang înalt de prioritate pentru a finaliza sistemul de gestionare a deșeurilor, pentru a promova tranziția la o economie circulară și, în special:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><i>○ pentru a investi în consolidarea capacităților tuturor părților interesate implicate în tranziția la economia circulară și pentru a promova economia circulară în întreprinderile mici și mijlocii;</i></li> <li><i>○ pentru a extinde sistemele de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea creșterii gradului de reutilizare și reciclare, a prevenirii generării de deșeuri și a evitării depozitării deșeurilor;</i></li> <li><i>○ pentru a sprijini capacitatea administrativă și de gestionare la nivel național și județean în ceea ce privește prevenirea generării de</i></li> </ul>
---	---	---	--

			<i>deșeuri, colectarea separată și reciclarea.</i>
<b>Decarbonare Transport durabil</b>	<i>Creșterea utilizării mobilității durabile prin finanțare proiecte (inclusiv pentru întreprinderi mari) de utilizare a formelor alternative de transport inclusiv includerea transportului alternativ cu bicicleta ca partener egal în mixul modal de transport și promovarea acestuia</i>	Sprrijinirea îndeplinirii obiectivelor pentru transformarea sustenabilă și decarbonarea economiei, în special în sectorul transporturilor, inclusiv cu impact asupra calității aerului și sănătății publice. Ținta de 90% privind decarbonarea în transport este imposibil de atins dacă România nu va introduce transportul alternativ cu bicicleta în strategia de decarbonare pentru sectorul transporturilor drept un partener egal în mixul modal de transport.	<i>2019 – Să axeze politica economică în materie de investiții pe sectorul transporturilor, vizând în special sustenabilitatea acestuia, pe sectorul energetic cu emisii scăzute de dioxid de carbon și pe eficiența energetică, pe infrastructura de mediu și pe inovare, ținând seama de disparitățile regionale.</i>

## PILON – SĂNĂTATE ȘI REZILIENȚĂ INSTITUȚIONALĂ

<b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b>	<p><i>Consolidarea rezilienței sistemului de sănătate prin asigurarea accesului pacienților cu cancer la prevenție, diagnostic și tratament</i></p> <p><i>Creșterea accesibilității populației la programe de prevenție primară și secundară</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Creșterea ratelor de acoperire a vaccinării pentru eliminarea cancerelor care pot fi prevenite (infecții asociate cu papilomavirusurile umane (HPV), virusul hepatitei B (HBV))</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Creșterea ratelor de vaccinare împotriva HPV pentru a implementa obiectivele Planul european de combatere a cancerului - 90% rată de acoperire a vaccinării pentru fete și includea băieților în Programul de Vaccinare pentru a atinge țintele de eliminarea cancerelor provocate de HPV până în 2030.</i></li> </ul> </li> </ul>	În luna februarie a.c., Comisia Europeană a prezentat Planul european de combatere a cancerului <sup>1</sup> – o prioritate majoră în domeniul sănătății și un pilon esențial al unei uniuni europene a sănătății puternice. Având ca punct de plecare noi tehnologii, cercetare și inovare, Planul de combatere a cancerului stabilește o nouă abordare a UE în materie de prevenire, de tratament și de îngrijire în domeniul cancerului. Acest plan abordează întregul parcurs al bolii, de la prevenire la calitatea vieții pacienților bolnavi de cancer și a persoanelor care au supraviețuit acestei boli, concentrându-se asupra acțiunilor în cazul cărora UE poate genera cea mai mare valoare adăugată.	<i>RECOMANDAREA CE ref Programul național de reformă al României pentru 2020: Să îmbunătățească accesul la serviciile de sănătate. Tratamentul precoce al cancerului aduce beneficii majore atât pentru pacient cât și pentru sistemul medical</i>
--	---	--	--

<sup>1</sup> [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP\\_21\\_342](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_21_342)

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Investiții pentru a asigura infrastructura necesară atingerii țintelor de eliminare (lanț de frig, centre de vaccinare)</i></li> <li>• <i>Îmbunătățirea performanței Programului Național de Vaccinare prin extinderea Registrului Electronic National de Vaccinare (modul de gestionare a stocurilor și actualizări în timp real privind acoperirea vaccinală)</i></li> <li>• <i>Dezvoltarea programelor naționale de screening pentru tipurile de cancer cu impact major asupra sănătății – sân, col uterin, colorectal, plămân, gastrointestinal, prostată și cancerele de sânge</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Unități mobile pentru depistarea cancerului</i></li> <li>• <i>Sisteme digitale pentru a sprijini accesul rapid la echipe multidisciplinare</i></li> </ul> </li> </ul> <p><i>Investiții în domeniul oncologic</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Îmbunătățirea accesului la serviciile medicale de diagnostic precoce pentru populația la risc și pacienții cu suspiciune de cancer de sân, col uterin, colorectal, pulmonar, de prostată, de sânge. Asigurarea accesului rapid la diagnostic de calitate în condiții de siguranță și reducerea mortalității în perioada crizei pandemice prin investiții în infrastructura institutelor de oncologie, pneumofiziologie (și a altor specialități, de exemplu, gastroenterologie) și a secțiilor/departamentelor din cadrul spitalelor județene</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ <i>Extinderea/reabilitarea/modernizarea/dotarea cu aparatură și echipamente medicale a institutelor de oncologie, reorganizarea circuitelor/spațiilor acestora pentru a răspunde condițiilor igienico-sanitare în vigoare, cu asigurarea unor circuite temporare în caz de epidemii, pandemii și alte situații de urgență, precum și alte măsuri necesare creșterii rezilienței acestora, inclusiv</i></li> </ul> </li> </ul>	<p>Planul de combatere a cancerului este structurat în jurul a patru domenii principale de acțiune, cu 10 inițiative emblematiche și numeroase acțiuni de sprijin. Acest plan urmează a fi pus în aplicare cu ajutorul întregii game de instrumente de finanțare ale Comisiei, inclusiv prin intermediul Planurilor Naționale de Redresare și Reziliență.</p> <p>Impactul acestor intervenții se va traduce în reducerea costurilor asociate bolilor oncologice, creșterea speranței de viață/reducerea mortalității și morbidității asociate bolilor oncologice, reducerea costurilor cu tratamentul cancerului, reducerea intervențiilor de urgență și diminuarea gradului de încărcare a personalului medical în contextul crizei de personal medical</p>	
--	---	--	--

	<p><i>extinderea infrastructurii existente prin construcția și dotarea clădirilor noi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ <i>Extinderea/reabilitarea/modernizarea/dotarea cu aparatură și echipamente medicale a institutelor de pneumofiziologie, reorganizarea circuitelor/spațiilor acestora pentru a răspunde condițiilor igienico-sanitare în vigoare, cu asigurarea unor circuite temporare în caz de epidemii, pandemii și alte situații de urgență, precum și alte măsuri necesare creșterii rezilienței acestora, inclusiv extinderea infrastructurii existente prin construcția și dotarea clădirilor noi;</i></li> <li>○ <i>Reabilitarea/modernizarea/dotarea cu aparatură și echipamente medicale a centrele de referință pentru bronhologie din România precum cele din București, Timișoara, Iași, Cluj, Oradea, Craiova, Tg. Mures, Constanța. Investițiile în unitățile spitalicești vor implica investiții în infrastructura laboratoarelor de bronhologie, CT/CT spiral cu doze scăzute de radiație, PET-CT.</i></li> <li>○ <i>Dezvoltarea infrastructurii publice în domeniul oncologic (dotarea cu echipamente necesare pentru depistare precoce pentru tipurile de cancer cu impact major asupra sănătății – sân, col uterin, colorectal, plămân, gastrointestinal, prostată și cancerele de sânge).</i></li> </ul>		
<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p><i>Întărirea sistemului național de vaccinare și creșterea accesului la vaccinuri pe tot parcusul vieții, prin extinderea numărului de locații de vaccinare și introducerea vaccinării în farmacii pentru vaccinurile recomandate</i></p>	<p>Reducerea poverii bolilor infecțioase prevenibile prin vaccinare pentru sistemul de sănătate, economie și societate; reducerea rezistenței antimicrobiene prin reducerea consumului de antibiotice. Dezvoltarea</p>	<p><i>Prevenție</i></p>

		<p>infrastructurii disponibile pentru vaccinarea populației și reducerea decalajelor de acces.</p> <p>Creșterea acoperirii vaccinale pentru vaccinurile recomandate (vaccinul gripal, vaccinul anti-COVID-19, vaccinul pneumococic etc.) și reducerea poverii bolilor prevenibile prin vaccinare pentru sistemul de sănătate, economie și societate; îmbunătățirea infrastructurii de vaccinare și reducerea decalajelor de acces la vaccinuri și vaccinare a populației în special din mediul rural.</p>	<i>Consolidarea rezilienței sistemului de sănătate</i>
<b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b>	<i>Implementarea Registrului Național de Vaccinare pentru toate categoriile de populație și de vaccinuri</i>	Creșterea predictibilității, a transparenței și a sustenabilității proiectelor legate de vaccinare, folosirea mai eficientă a bugetelor alocate programelor de vaccinare folosind date reale; monitorizarea eficientă a populației vaccinate și estimarea realistă a potențialului epidemiologic la nivel național.	<i>Îmbunătățirea rezilienței sistemului de sănătate și a capacității sale de răspuns la situații de criză prin existența datelor</i>
<b>Accesul pacienților la servicii de sănătate</b>	<i>Screening pentru depistarea factorilor de risc pe principalele patologii din punct de vedere al poverii bolilor în conformitate cu Strategia Națională de Sănătate</i>	Reducerea mortalității prevenibile medical, morbidității, serviciilor medicale și costurilor asociate complicațiilor în bolile cardiovasculare, accidentul vascular cerebral și bolile oncologice.	<i>Creșterea rezilienței sistemului de sănătate prin screening și prevenție</i>
<b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b>	<i>Dezvoltarea de centre ambulatorii de îngrijire multidisciplinară, inclusiv centre de excelență, pentru afecțiuni cronice (cardiovasculare și renale, respiratorii, boli rare), în zonele urbane</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Scăderea spitalizării evitabile și a costurilor aferente</li> <li>- Reducerea complicațiilor și a mortalității prin afecțiunile cronice care beneficiază de îngrijire multidisciplinară integrată</li> <li>- Creșterea satisfacției pacienților</li> <li>- Creșterea calității îngrijirilor</li> </ul>	<i>O politică susținută de stimulare a asistenței medicale acordate în afara instituțiilor spitalicești de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate poate genera o reorientare naturală către asistența ambulatorie. Nu s-a înregistrat nicio îmbunătățire la nivelul măsurilor de politică generală ale sistemului de sănătate din România pentru a facilita această reorientare.</i>

<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p><i>Dezvoltarea de modele (inclusiv soluții digitale) de management integrat al pacientului cu afecțiuni cronice netransmisibile (traseul pacientului),</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Eficientizarea utilizării resurselor</li> <li>- Creșterea calității serviciilor de sănătate</li> <li>- Creșterea satisfacției pacienților</li> <li>- Îmbunătățirea stării de sănătate a populației, prin reducerea complicațiilor și a mortalității</li> </ul>	<p><i>În contextul COVID-19, este la fel de important să se abordeze problemele structurale, inclusiv oferirea de servicii de asistență medicală preventivă, ambulatorie și comunitară prin politici publice bine orientate.</i></p> <p><i>Vor fi necesare investiții pe termen lung pentru a consolida sistemul de sănătate din România prin asigurarea disponibilității personalului și a echipamentelor medicale necesare, prin promovarea cercetării tehnologice și aplicative și prin îmbunătățirea acoperirii și a accesibilității serviciilor de sănătate pentru toți cetățenii, inclusiv în zonele neurbane și inclusiv prin utilizarea serviciilor de e-sănătate.</i></p>
<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p><i>Elaborarea unei Strategii de Resurse Umane în Sănătate, cu identificarea de priorități și soluții pe termen scurt, mediu și lung</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Asigurarea numărului de profesioniști în sănătate, corespunzător specialităților necesare în fiecare zonă a țării, corespunzător nevoilor fiecărei comunități</li> <li>- Creșterea calității serviciilor de îngrijire</li> <li>- Îmbunătățirea stării de sănătate a populației la nivel de comunitate</li> </ul>	<p><i>Emigrarea continuă a forței de muncă a condus la un deficit considerabil de medici și de asistente medicale.</i></p> <p><i>Deficitul considerabil de forță de muncă în sectorul sănătății, inclusiv deficitul de medici de familie, precum și infrastructura medicală vetustă, lipsa produselor medicale, formarea insuficientă a personalului medical și gradul limitat de continuitate și integrare între diferitele niveluri de îngrijire slăbesc reziliența sistemului de sănătate.</i></p> <p><i>Vor fi necesare investiții pe termen lung pentru a consolida sistemul de sănătate din România prin asigurarea disponibilității personalului</i></p>

<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p><i>Dezvoltarea unui Program de Promovare a Sănătății și Profilaxie pentru afecțiuni cronice netransmisibile afecțiuni CV, diabet, obezitate, etc) cu impact asupra sănătății publice</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reducerea morbidității prin afecțiuni cronice netransmisibile (afecțiuni CV, diabet, obezitate, etc) cu impact asupra sănătății publice precum și a complicațiilor asociate</li> <li>- Scăderea costurile de consum al resurselor legate de serviciile de sănătate</li> </ul> <p>1. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației</p>	<p><i>În contextul COVID-19, este la fel de important să se abordeze problemele structurale, inclusiv oferirea de servicii de asistență medicală preventivă, ambulatorie și comunitară prin politici publice bine orientate.</i></p>
<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p><i>Obiectiv strategic: Îmbunătățirea accesului la serviciile medicale în domeniul sănătății mintale</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Extinderea/reabilitarea/modernizarea/dotarea cu aparatură și echipamente medicale a Centrelor de Sănătate Mintală, reorganizarea circuitelor/spațiilor acestora pentru a răspunde condițiilor igienico-sanitare în vigoare, cu asigurarea unor circuite temporare în caz de epidemii, pandemii și alte situații de urgență, precum și alte măsuri necesare creșterii rezilienței acestora;</i></li> <li>2. <i>Înființarea de noi Centre de Sănătate Mintală în județele în care acestea nu există. Creșterea eficacității și diversificarea serviciilor de asistență a Centrelor de Sănătate Mintală</i></li> <li>3. <i>Extinderea disponibilității serviciilor comunitare pentru persoanele cu depresie.</i></li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reducerea decalajului la nivelul regiunilor țării în ceea ce privește accesul la servicii și tratamente în aria sănătății mintale</li> <li>- Accesarea într-o manieră mai rapidă de către pacienți (distanță redusă și timp mai scurt) servicii și tratamente în aria sănătății mintale</li> <li>- Rezolvarea distribuției geografice inegale la momentul actual a forței de muncă în domeniul sănătății mintale</li> <li>- Rezolvarea disponibilității reduse a serviciilor ambulatorii de sănătate mintală și dificultăți în programarea consultațiilor</li> <li>- Reducerea stigmatului social și atitudinile negative față de condițiile de sănătate mintală</li> </ul> <p>2. - Reducerea impactului generat de pandemia Covid-19 în populație în ceea ce privește sănătatea mintală</p>	<p><i>Reducerea accesului inegal la asistență medicală și a disparităților regionale;</i></p> <p><i>Îmbunătățirea rezilienței sistemului de sănătate</i></p> <p><i>Îmbunătățirea acoperirii și a accesibilității serviciilor de sănătate</i></p> <p><i>Reducerea deficitului de forță de muncă</i></p> <p><i>Îmbunătățirea infrastructurii medicale evaluată “vetustă” de autoritățile europene</i></p>
<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p><i>Obiectiv strategic: Îmbunătățirea rezultatelor pacienților și eficiența investițiilor prin digitalizarea asistenței medicale</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Dezvoltarea unei strategii naționale de e-sănătate</i></li> <li>2. <i>Îmbunătățirea colectării datelor și interoperabilitatea sistemelor și platformelor digitale</i></li> <li>3. <i>Dezvoltarea și implementarea de instrumente și soluții digitale în sănătate la scară largă (de exemplu registre electronice, telemedicină, dosar electronic de sănătate, m-health) pentru a facilita consultările la distanță și</i></li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Crearea unui cadru național de dezvoltare a soluțiilor și tehnologiilor digitale în domeniul sănătății</li> <li>- Generarea de date care să vină în sprijinul autoritaților publice și ale pacienților</li> <li>- Eficientizarea alocării și cheltuirii resurselor financiare din domeniul sănătății</li> <li>- Îmbunătățirea și eficientizarea procesului de luare a deciziilor în baza datelor (evidence based policy decision making)</li> </ul>	<p><i>Rezolvarea deficientelor structurale în sistemul de sănătate</i></p> <p><i>Îmbunătățirea rezilienței sistemului de sănătate și a capacității sale de răspuns la situații de criză prin existența datelor</i></p> <p><i>Îmbunătățirea accesului pacienților la tratamente și servicii medicale (telemedicina, home-delivery, studii clinice)</i></p>

	<p>monitorizarea stării de sănătate a pacienților, tratamentul și livrarea la domiciliu, îngrijirea personalizată;</p> <p>4. Consolidarea platformelor digitale actuale existente în domeniul sănătății (de exemplu, SIUI);</p> <p>5. Includerea competențelor digitale în programele profesionale educaționale din domeniul sănătății și stabilirea unui plan pentru educație continuă, pe tot parcursul vieții, și formarea profesioniștilor din domeniul sănătății în vederea adoptării și utilizării tehnologiilor emergente;</p> <p>6. Adoptarea de reglementări care să faciliteze programele de cercetare, studiile clinice și colectarea datelor din lumea reală (real-world evidence) care să vină în sprijinul accesului timpuriu al pacienților la tratamente inovative</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Îmbunătățirea accesului pacienților la tratamente, servicii și date medicale</li> <li>- Facilitarea transformării sistemului de sănătate din România către un sistem orientat către valoare (value-based healthcare system) sprijinit de date</li> <li>- Dezvoltarea competențelor profesioniștilor în domeniul sănătății</li> <li>- Creare unui sistem de sănătate performant, care să corespundă realităților europene și să răspundă nevoilor actuale ale pacienților</li> <li>- Sprijinirea domeniului de cercetare și dezvoltare în domeniu și a accesului pacienților la terapii inovatoare</li> </ul>	<p><i>Eficientizarea utilizării resurselor, inclusiv financiare</i></p> <p><i>Îmbunătățirea performanței sistemului de sănătate din România</i></p> <p><i>Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor de către autoritățile publice</i></p>
<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p>Dotarea Centrelor Comunitare Integrate cu aparatură de diagnostic (soluții de testare lângă pacient) și dezvoltarea de soluții IT care să permită centralizarea informației medicale pentru fiecare pacient în parte (dosar electronic al pacientului) la nivelul cabinetului medicului de familie.</p>	<p>Reducerea ratei mortalității prevenibile, reducerea incidenței anumitor cancere, creșterea speranței de viață și a calității vieții pacienților din zone defavorizate.</p>	<p><i>Să îmbunătățească accesul la asistență medicală și eficiența sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor, inclusiv prin favorizarea tratamentului ambulatoriu;</i></p> <p><i>Vor fi necesare investiții pe termen lung pentru a consolida sistemul de sănătate din România prin asigurarea disponibilității personalului și a echipamentelor medicale necesare, prin promovarea cercetării tehnologice și aplicative și prin îmbunătățirea acoperirii și a accesibilității serviciilor de sănătate pentru toți cetățenii, inclusiv în zonele neurbane și inclusiv prin utilizarea serviciilor de e-sănătate.</i></p>
<p><b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b></p>	<p>Program screening boli cardiovasculare, neurologice, boli rare și afecțiuni congenitale, genetice, prin utilizarea metodelor avansate și minim-invasive.</p>	<p>Depistarea precoce a bolilor cardiovasculare, neurologice sau a bolilor rare aduce beneficii majore atât pentru pacient cât și pentru sistemul medical:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Reducerea costurilor tratamentului</li> </ul>	<p><i>Bolile cardiovasculare și neurologice reprezintă cauze principale ale decesului iar acestea pot fi prevenite prin depistarea și tratarea într-un stadiu cât mai precoce</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reducerea intervențiilor de urgență</li> <li>- Scăderea gradului de încărcare a personalului medical în contextul crizei de personal medical</li> </ul>	
<b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b>	<i>Dezvoltarea de centre integrate de diagnostic și tratament sau modernizarea de centre publice sau private dedicate investigațiilor integrate de cardiologie, neurologie și radiologie și dotarea acestora cu tehnologii noi inovative și aplicații digitale</i>	Cresterea accesului pacienților din toate zonele țării la aceste tehnologii și metode de tratament și concomitent reducerea timpilor de diagnostic și tratament	<i>Bolile cardiovasculare și neurologice reprezintă cauze principale ale decesului iar acestea pot fi prevenite prin depistarea și tratarea într-un stadiu cât mai precoce</i>
<b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b>	<i>Dezvoltarea infrastructurii de sănătate publică sau privată pentru prevenție, diagnostic și tratament prin terapii și proceduri inovative, non- invazive, minim invazive și asistate robotic, sau cu inteligență artificială (dedicate ariilor chirurgicale, endoscopie, manometrie etc.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Numărul mare de pacienți oncologici și dificultatea de a asigura tratamentul acestora în condiții de Covid-19</li> <li>- Presiunea crescută asupra secțiilor ATI și nevoia de a asigura paturi libere în aceste secții</li> <li>- Beneficiile oferite de tehnologiile chirurgicale robotice minim invazive, în special în condiții COVID-19 (număr redus de zile de spitalizare și ATI, reducerea volumului de transfuzii de sânge, reducerea complicațiilor, recuperarea mai rapidă după intervenție, control mai precis al gesturilor chirurgicale și rezultate oncologice mult îmbunătățite)</li> <li>-Reducerea contactului direct între personalul medical și pacient prin utilizarea tehnologiilor de chirurgie robotică</li> </ul>	<i>Dezvoltarea sectorului medical public și privat reprezintă o axa importantă în întreg sistemul medical din România pentru a răspunde nevoilor de tratament a tuturor pacienților. Alinierea metodelor de tratament la tehnologiile noi utilizare pe scară largă pe plan mondial</i>
<b>Accesul pacientului la servicii de sănătate</b>	<i>Dezvoltarea infrastructurii de diagnostic genetic în bolile rare și dezvoltarea infrastructurii în centrele de expertiză în bolile rare</i>	Diagnosticarea rapidă și tratarea optimă a pacienților cu boli rare, reducând astfel povara individuală și pe sistemul de sănătate asociată cu progresia sau lipsa unui tratament corespunzător	<i>Asigurarea unui acces echitabil la servicii de sănătate optime, comprehensive pentru pacienții cu boli rare</i>
<b>Siguranța pacientului</b>	<i>Combaterea rezistenței anti-microbiene (AMR)</i>	Reducerea mortalității, morbidității și costurilor asociate AMR.	<i>Creșterea rezilienței sistemului de sănătate</i>
<b>Siguranța pacientului</b>	<i>Dezvoltarea infrastructurii (public și privat) de educație continuă și dezvoltarea programelor de educație continuă și perfecționare a specialiștilor din domeniul medical, asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate în educație, inclusiv prin utilizarea inovației și a noilor tehnologii, care să sprijine flexibilizarea procesului</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Lipsa unor centre dedicate exclusiv perfecționării și educației medicale continue dotate cu tehnologii inovative</li> <li>-Nevoia de a pune la dispoziția a cât mai multi medici aceste programe, de a atrage cât mai</li> </ul>	<i>Urmare a progresului accelerat în domeniul medical există o nevoie permanentă de programe de educație medicală continuă, pentru îmbunătățirea tehnicilor de tratament și actualizarea acestora</i>

	<i>educațional și stimularea dezvoltării competențelor solicitate de piața forței de muncă din domeniul medical</i>	mulți medici tineri pentru a evolua și a face performanță în sectorul medical românesc	<i>în raport cu tot ce este mai nou în domeniu în mod continuu</i>
<b>Siguranța pacientului</b>	<i>Dezvoltarea parteneriatelor Public-Privat pentru construirea de noi centre medicale ambulatorii și spitale în sistemul public, care să îndeplinească cele mai înalte standarde de calitate și siguranță</i>	Creșterea siguranței pacienților - lipsa acută de spații și în special deficiențele de siguranță în cadrul clădirilor medicale existente (vechimea acestora)	<i>Nevoia de modernizare sau construcția de noi infrastructuri/ spații dedicate exclusiv serviciilor medicale și conexe în principal din cauza limitării actuale a circuitelor medicale ce nu respectă standardele actuale, lipsa dotării cu echipamente moderne, și în special a instalațiilor de asigurare a aerisirii acestor spații – absolut necesare în condiții COVID-19 și nu numai. Nevoia de a susține și dezvolta serviciile medicale în sectorul privat</i>
<b>Siguranța pacientului</b>	<i>Extinderea sau modernizarea infrastructurii publice și private, inclusiv investiții prin parteneriate public-privat sau ale IMM-urilor ce au ca obiect de activitate crearea infrastructurii (respectiv imobile) care deservește exclusiv activitățile medicale ale operatorilor publici și privați</i>	Creșterea siguranței pacienților - lipsa acută de spații și în special deficiențele de siguranță în cadrul clădirilor medicale existente (vechimea acestora)	<i>Nevoia de modernizare sau construcția de noi infrastructuri / spații dedicate exclusiv serviciilor medicale și conexe în principal din cauza limitării actuale a circuitelor medicale ce nu respectă standardele actuale, lipsa dotării cu echipamente moderne, și în special a instalațiilor de asigurare a aerisirii acestor spații – absolut necesare în condiții COVID-19 și nu numai. Nevoia de a susține și dezvolta serviciile medicale în sectorul privat</i>
<b>Siguranța pacientului</b>	<i>Digitalizarea sistemului național de transfuzie sanguină, astfel încât trasabilitatea venă-venă (donator-primitor și invers) să fie asigurată la standardele prevăzute în directivele europene.</i>		<i>Sistemul de sănătate se confruntă cu numeroase provocări. Nivelul de finanțare redus, utilizarea ineficientă a resurselor publice și lipsa reformelor limitează eficacitatea sistemului de sănătate În România, cheltuielile cu asistența medicală sunt în continuare foarte</i>

			scăzute. Dotarea cu echipamente terapeutice și de diagnosticare esențiale, cum ar fi scanerile medicale și instalațiile de radioterapie, este printre cele mai deficitare din UE. Acest fapt arată că se pot aduce îmbunătățiri concrete prin investiții direcționate, încurajând, de asemenea, eficientizarea cheltuielilor printr-o diagnosticare mai rapidă.
<b>Siguranța pacientului</b>	<i>Suținerea dezvoltării profesionale continue și Îmbunătățirea sistemului de re-certificare periodică</i>	- Creșterea calității serviciilor de sănătate	<i>Deficitul considerabil de forță de muncă în sectorul sănătății, inclusiv deficitul de medici de familie, precum și infrastructura medicală vetustă, lipsa produselor medicale, formarea insuficientă a personalului medical și gradul limitat de continuitate și integrare între diferitele niveluri de îngrijire slăbesc reziliența sistemului de sănătate.</i>